

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **obec Nová Pec**, se sídlem Nové Chalupy 43, Nová Pec, zastoupené JUDr. Tomášem Samkem, advokátem se sídlem Pražská 140, Příbram, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení - Pracoviště České Budějovice**, se sídlem A. Barcala 1461, České Budějovice, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 7. 2014, č. j. 43000/006285/14/1010/kov, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 5. 2015, č. j. 2 Ad 49/2014 – 29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila platební výměr Okresní správy sociálního zabezpečení Prachatice (dále jen „OSSZ“) ze dne 2. 7. 2014, č. j. 43005/01115/14/010/KH, na dlužné pojistné předepsané na základě výsledků kontroly provedené u žalobkyně jako zaměstnavatelky za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2013 ve výši 31.647 Kč a penále z tohoto dlužného pojistného vypočteného k datu vyhotovení platebního výměru ve výši 15.112 Kč, tedy celkem ve výši 46.759 Kč.

[2] Při uvedené kontrole OSSZ u žalobkyně jako zaměstnavatelky – plátkyně pojistného za kontrolované období – zjistila, že žalobkyně zúčtovala uvolněnému členovi zastupitelstva, starostovi Ing. Petru Sedláčkovi, měsíční odměnu po dobu 3 měsíců od rezignace dne 1. 9. 2011 (září, říjen, listopad 2011) náležící mu podle § 72 odst. 4 zákona č. 128/200 Sb., o obcích (dále jen „zákon obcí“), která měla být zahrnuta do vyměřovacího základu pro odvod pojistného, neboť se jednalo o odměnu v souvislosti se vzdáním se funkce.

[3] Proti rozhodnutí žalované brojila žalobkyně žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“). Namítala, že předmětnou odměnu do vyměřovacího základu nezahrnula správně, a to s odkazem na § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „zákon o pojistném na sociální zabezpečení“).

[4] Krajský soud žalobu zamítl. Potvrdil závěr žalovaného, že žalobkyně měla jako zaměstnavatelka v měsících, kdy zúčtovala měsíční odměnu, povinnost zahrnout ji do vyměřovacího základu pro odvod pojistného ve smyslu § 5 a § 5a zákona o pojistném na sociální zabezpečení a odvést z ní pojistné. Po dobu, během níž z titulu dlouhodobě uvolněného člena zastupitelstva náležela odměna za výkon funkce, byla žalobkyně podle § 3 odst. 1 písm. b) bod 7 zákona o pojistném na sociální zabezpečení poplatníkem pojistného. Předmětná odměna není osvobozena od daně z příjmů fyzických osob a zahrnuje se do vyměřovacího základu pro odvod pojistného. Soud označil za správný závěr žalovaného, že se nejedná o odměnu při skončení funkčního období ani o odchodné, neboť funkční období Ing. Sedláčka jako člena zastupitelstva neskončilo a nezanikl mu mandát. Poskytnutá měsíční odměna nemá charakter příjmů uvedených v § 5 odst. 2 písm. b) zákona o pojistném na sociální zabezpečení.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek městského soudu včasnou kasační stížností z důvodů, jež podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Navrhuje zrušení rozsudku krajského soudu spolu s vrácením věci k dalšímu řízení.

[6] Namítá, že soud i správní orgány nesprávně posoudily otázku, zda tříměsíční odměna vyplacená Ing. Sedláčkovi měla být zahrnuta do vyměřovacího základu pro odvod pojistného, respektive zda je tato částka podle zákona ze základu pro odvod pojistného vyloučena. Soud v rozhodnutí pouze zrekapituloval obsah spisu a odkázal na ustanovení právních předpisů, přičemž následně pouze převzal názor správních orgánů, aniž by se relevantním způsobem vypořádal s argumentací stěžovatelky, respektive aniž by své rozhodnutí dostatečně zdůvodnil. Závěry soudu i správních považuje za nesprávné, nepřiléhavé a účelově modifikující text zákona, který je interpretován způsobem jdoucím proti jeho smyslu.

[7] Je toho názoru, že správně nezahrnula předmětnou odměnu do vyměřovacího základu, a to v souladu s § 5 odst. 2 písm. b) zákona o pojistném na sociální zabezpečení, resp. § 3 odst. 2 písm. b) zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Má za to,

že zvláštním předpisem ve smyslu těchto ustanovení je zákon o obcích. Podle § 75 odst. 4 tohoto zákona náleží uvolněnému členu zastupitelstva měsíční odměna spojená s výkonem funkce starosty a ne s výkonem funkce člena zastupitelstva, jak nesprávně dovodil v napadeném rozhodnutí soud.

[8] Částku, byť formálně označenou jako odměna, poskytnutou Ing. Sedláčkovi podle § 75 odst. 4 zákona o obcích, je třeba posoudit v souladu se smyslem § 5 odst. 2 písm. b) zákona o pojistném na sociální zabezpečení, resp. podle § 3 odst. 2 písm. b) zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, jako odchodné. Jedná se o částku vyplacenou v souvislosti s odstoupením z funkce starosty obce, nikoli o odměnu poskytovanou za výkon funkce starosty či zastupitele.

III. Vyjádření žalované a replika žalobkyně

[9] Podle žalované jsou kasační námitky nedůvodné a navrhuje kasační stížnost zamítnout. Je toho názoru, že v případě, kdy uvolněný člen zastupitelstva, který vykonával funkci starosty, za kterou mu náležela měsíční odměna a této funkce se vzdal, má zákonný nárok na tzv. odměnu při skončení výkonu funkce uvolněného starosty v průběhu jeho trvajícího funkčního (volebního) období, kterou je mu obec povinna postupně vyplácet ještě po dobu 3 měsíců po dni vzdání se funkce uvolněného starosty. Nejde o odměnu „za výkon“ funkce, ale o samostatný typ odměny (být formou výplaty dosavadní měsíční odměny ještě po dobu 3 měsíců ode dne vzdání se funkce), která náleží uvolněnému členu zastupitelstva obce jen za podmínky a to z důvodu, že výkon funkce starosty byl z výše uvedeného důvodu ukončen. Funkci uvolněného starosty již nevykonává, ale nadále mu trvá funkční (volební) období a nadále vykonává svůj mandát osobně jako neuvolněný člen zastupitelstva obce. Nejde tedy o odměnu náležící uvolněnému členu zastupitelstva obce (vykonávajícímu funkci uvolněného starosty) při skončení funkčního období, poskytovanou v souvislosti s ukončením funkčního období z důvodu řádných či mimořádných voleb podle § 75 odst. 1 zákona o obcích, která je podle § 5 odst. 2 písm. b) zákona o pojistném na sociální zabezpečení vyjmutá z vyměřovacího základu. Jde o odměnu poskytovanou ještě po dobu tří měsíců ode dne vzdání se funkce uvolněného starosty v průběhu jeho déle trvajícího funkčního období podle § 75 odst. 4 zákona o obcích, která není z vyměřovacího základu pro odvod pojistného na sociální zabezpečení vyňata.

[10] K námitce, že je nutno danou částku posoudit v souladu se smyslem § 5 odst. 2 písm. b) zákona o pojistném na sociální zabezpečení jako odchodné, žalovaná uvádí, že pojem odchodné je zaveden v několika právních předpisech, zákon o obcích jej však nepoužívá.

[11] Žalobkyně v replice setrvává na argumentaci v kasační stížnosti a zdůraznila, že není podstatné, jakou terminologii zákony pro jednotlivé finanční částky používají. Rozhodný je smysl právní úpravy, resp. cíl, za jakým je částka poskytována.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Předmětem sporu je otázka správnosti zahrnutí měsíční odměny poskytované po dobu 3 měsíců ode dne vzdání se funkce uvolněného starosty podle § 75 odst. 4 zákona o obcích do vyměřovacího základu zaměstnance pro pojistné podle § 3 a § 5 zákona o pojistném na sociální zabezpečení.

[15] Podle § 75 odst. 4 zákona o obcích „[u]volněnému členu zastupitelstva obce a neuvolněnému členu zastupitelstva obce, kteří vykonávali funkci starosty nebo místostarosty, za niž náleží měsíční odměna, a byli z této funkce odvoláni nebo se jí vzdali, bude tato odměna poskytována ještě po dobu 3 měsíců ode dne vzdání se funkce nebo odvolání z funkce.“

[16] Stěžovatelka argumentuje § 5 odst. 2 písm. b) zákona o pojistném na sociální zabezpečení, podle něhož se do vyměřovacího základu zaměstnance nezahrnují mj. „odstupné a další odstupné, odchodné a odbytné poskytovaná na základě zvláštních právních předpisů a odměna při skončení funkčního období náležející podle zvláštních právních předpisů.“

[17] Stěžovatelka namítá, že částka vyplacená Ing. Sedláčkovi měla být posouzena v souladu se smyslem výše citovaného § 5 odst. 2 písm. b) jako odchodné, neboť byla vyplacena v souvislosti s odstoupením z funkce starosty, případně alternativně jako na odměnu vyplacenou při skončení funkčního období.

[18] Zákon o obcích obecně definuje odměnu jako peněžité plnění poskytované obcí uvolněným členům zastupitelstva za výkon jejich funkce, přičemž rozlišuje dva druhy odměn uvolněných členů zastupitelstev, kterými jsou měsíční odměna a odměna při skončení funkčního období (srov. § 71 zákona o obcích).

[19] Odměnu vyplácenou při vzdání se funkce starosty obce upravuje výše citovaný § 75 odst. 4 zákona o obcích, podle něhož má v tomto případě uvolněný zastupitel po dobu tří měsíců nárok na poskytování „této odměny“. Gramatickým výkladem předmětného ustanovení zákona o obcích nelze dospět k jinému závěru, než se jedná o měsíční odměnu náležící za výkon funkce, kterou zákon zmiňuje v předchozí větě souvětí.

[20] Přesto, že jde o částku poskytovanou v souvislosti s rezignací na funkci starosty před konáním voleb, nejedná se o odměnu při skončení volebního období ve smyslu § 5 odst. 2 písm. b) zákona o pojistném na sociální zabezpečení, ale nadále o měsíční odměnu.

[21] Poskytovanou odměnu nelze posoudit ani jako odchodné. Ač některé právní předpisy (srov. např. zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců

Evropského parlamentu) zakotvují odchodné jako plnění poskytované v souvislosti s ukončením výkonu funkce, zákon o obcích s tímto plněním neoperuje.

[22] Na tom nic nemění ani účel poskytovaného plnění. Je plně na zákonodárci, jakou formu finančního zabezpečení pro případ skončení funkce starosty zvolí. Zde tak záměrně učinil formou dalšího vyplácení měsíční odměny. Tato odměna proto při absenci zákonné úpravy podléhá stejnému režimu jako odměna poskytovaná při výkonu funkce starosty.

[23] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že odměna poskytovaná starostovi obce poté, co se vzdal funkce, není příjmem ve smyslu § 5 odst. 2 zákona o pojistném na sociální zabezpečení, který se nezahrnuje do vyměřovacího základu zaměstnance, přestože byl zaměstnavatelem zaměstnanci zúčtován.

V. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[24] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[25] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v soudním řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady řízení nevnikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že se jí náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. března 2016

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu